

F11 - Grafalgoritmer

5DV149 Datastrukturer och algoritmer
Kapitel 17

Niclas Börlin
niclas.borlin@cs.umu.se

2024-04-23 Tis

1. Traversering
  - ▶ Bredden-först
  - ▶ Djupet-först
2. Finna kortaste vägen
  - ▶ Från en nod till alla andra noder:
    - ▶ Dijkstras algoritm
  - ▶ Från alla noder till alla andra noder:
    - ▶ Floyds algoritm
3. Konstruera ett (minsta) uppspannande träd
  - ▶ Kruskals algoritm
  - ▶ Prims algoritm

Blank

1. Traversering av grafer

Bredden-först-traversering

- ▶ Man undersöker först noden, sedan dess grannar, grannarnas grannar, osv.
- ▶ Grafen kan innehålla **cykler** — risk för oändlig loop
  - ▶ Markera om noden har **setts**
- ▶ En **kö** hjälper oss hålla reda på grannarna
- ▶ Endast noder till vilka det finns en väg från utgångsnoden kommer att besökas

Algorithm, bredden-först-traversering av graf

```

Algorithm g=Traverse-bf-order(n: Node, g: Graph)
// Input: A node n in a graph g to be traversed

  // Mark the starting node as seen
  (n, g) ← Set-seen(n, g)
  // Put it in an empty queue
  q ← Enqueue(n, Queue-empty())

  while not Isempty(q) do
    // Pick first node from queue
    n ← Front(q)
    q ← Dequeue(q)
    // Get its neighbours
    neighbour-set ← Neighbours(n, g)
    for each neighbour b in neighbour-set do
      if not Is-seen(b,g) then
        // Mark unseen node as seen and put it in the queue
        (b, g) ← Set-seen(b, g)
        q ← Enqueue(b, q)

```

Visualiseringssymboler

- ▶ **Aktuell** nod markeras med **röd ring**
- ▶ **Ljusblå färg** betyder **sedd** (*seen*) nod
- ▶ Noder i **kön** markeras med **grönstreckad cirkel**
- ▶ Bågar som motsvarar hur vi "upptäckte" en nod markeras med **tjock blå linje**
- ▶ Grannar markeras med **orange ring** under iterationen

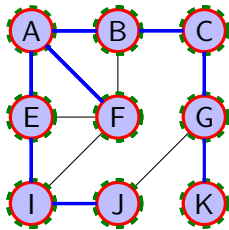
Traverse-breadth-first(A,g)

```

1  Algorithm g=Traverse-bf-order(n: Node, g: Graph)
2  // Input: A node n in a graph g to be traversed
3
4  // Mark the starting node as seen
5  (n, g) <- Set-seen(n, g)
6  // Put it in an empty queue
7  q <- Enqueue(n, Queue-empty())
8
9  while not Isempty(q) do
10 // Pick first node from queue
11 n <- Front(q)
12 q <- Dequeue(q)
13 // Get its neighbours
14 neighbour-set <- Neighbours(n, g)
15 for each neighbour b in neighbour-set do
16   if not Is-seen(b, g) then
17     // Mark unseen node as seen and put it in the queue
18     (b, g) <- Set-seen(b, g)
19     q <- Enqueue(b, q)

```

{E,F,B,A,I,C,J,G,K} b
 {A,E,F,C} {E,F,B,G,I,C} {C,J,K} {G}
 {E,F,B} {F,B} {B,I} {B,I} {I} {I,C} {C} {C,J} {J} {J,G} {G} {K}
 {A,E,F,B,I,C,J,G,K} n

1/105

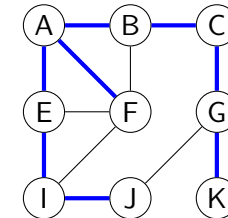
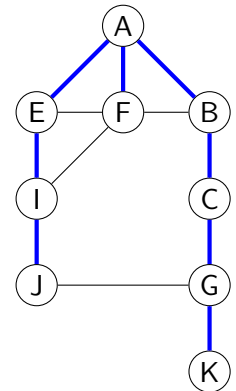
Niclas Börnin — 5DV149, DoA-C

F11 — Grafalgoritmer

9 / 108

Traverse-breadth-first(A,g)

- Klar!
- Notera att de blå bågarna utgör ett *uppspännande träd*

Niclas Börnin — 5DV149, DoA-C

F11 — Grafalgoritmer

10 / 108

Djupet-först-traversering

Djupet-först-traversering

- Ansats:
  1. Starta i en utgångsnod
  2. Besök dess grannar **djupet-först, rekursivt**
- Grafen kan innehålla **cykler** — risk för oändlig loop
  - Lösning: Håll reda på om noden är **besökt** eller ej
  - Gör rekursivt anrop endast för **icke besökta** noder
  - Motsvarar att undersöka en labyrint genom att markera de vägar man gått med färg
- Endast de noder man kan nå från utgångsnoden kommer att besökas

Algorithm för djupet-först-traversering av graf

```
Algorithm Traverse-depth-first(n: Node, g: Graph)
// Input: A node n in a graph g to be traversed
// Output: The modified graph after traversal

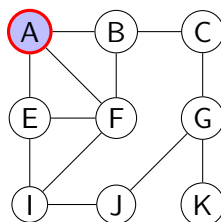
// Mark the start node as visited.
(n, g) ← Set-visited(n, g)
// Get all its neighbours
neighbour-set ← Neighbours(n, g)
for each neighbour b in neighbour-set do
    if not Is-visited(b, g) then
        // Visit unless visited
        g ← Traverse-depth-first(b, g)
return g
```

Visualiseringssymboler

- ▶ Aktuell nod n markeras med **röd ring**
- ▶ Ljusblå färg betyder **besökt** (*visited*) nod
- ▶ Överstrukna noder i grannmängden N illustrerar noder **redan behandlade** i for-loopen
- ▶ Vid rekursivt anrop läggs aktuell nod n och grannmängden N på en **stack**
- ▶ Bågarna som motsvarar **rekursiva anrop** markeras med **tjock blå linje**

$g \leftarrow \text{Traverse-depth-first}(A, g)$

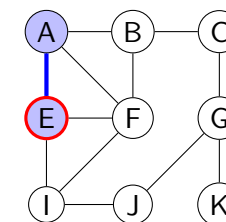
- ▶ $n \leftarrow A$, markera som besökt
- ▶ Grannar: $\{E, F, B\}$
- ▶ E ej besökt $\rightarrow$ anropa $\text{Traverse-depth-first}(E, g)$.

$(n=A, \{E, F, B\})$

$g \leftarrow \text{Traverse-depth-first}(E, g)$

- ▶ $n \leftarrow E$, markera som besökt
- ▶ Grannar: $\{I, F, A\}$
- ▶ I ej besökt $\rightarrow$ anropa $\text{Traverse-depth-first}(I, g)$.

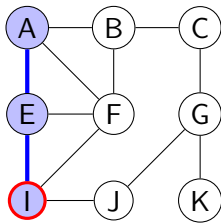

$(n=E, \{I, F, A\})$

$(n=A, \{E, F, B\})$

$g \leftarrow \text{Traverse-depth-first}(I, g)$

- $n \leftarrow I$, markera som besökt
- Grannar: $\{E, J, F\}$
- E redan besökt $\rightarrow$ Grannar: $\{\underline{E}, J, F\}$
- J ej besökt $\rightarrow$ anropa $\text{Traverse-depth-first}(J, g)$.

Niclas Börnin — 5DV149, DoA-C

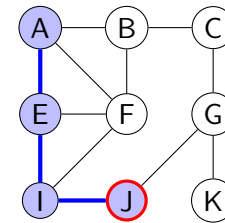
F11 — Grafalgoritmer

$(n=I, \{\underline{E}, J, F\})$
 $(n=E, \{I, F, A\})$
 $(n=A, \{E, F, B\})$

17 / 108

$g \leftarrow \text{Traverse-depth-first}(J, g)$

- $n \leftarrow J$, markera som besökt
- Grannar: $\{G, I\}$
- G ej besökt $\rightarrow$ anropa $\text{Traverse-depth-first}(G, g)$.

Niclas Börnin — 5DV149, DoA-C

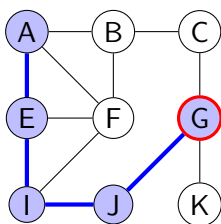
F11 — Grafalgoritmer

$(n=J, \{\underline{G}, I\})$
 $(n=I, \{\underline{E}, J, F\})$
 $(n=E, \{I, F, A\})$
 $(n=A, \{E, F, B\})$

18 / 108

$g \leftarrow \text{Traverse-depth-first}(G, g)$

- $n \leftarrow G$, markera som besökt
- Grannar: $\{C, K, J\}$
- C ej besökt $\rightarrow$ anropa $\text{Traverse-depth-first}(C, g)$.

Niclas Börnin — 5DV149, DoA-C

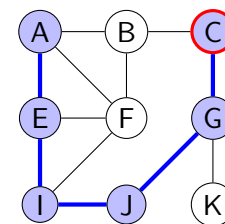
F11 — Grafalgoritmer

$(n=G, \{\underline{C}, K, J\})$
 $(n=J, \{G, I\})$
 $(n=I, \{\underline{E}, J, F\})$
 $(n=E, \{I, F, A\})$
 $(n=A, \{E, F, B\})$

19 / 108

$g \leftarrow \text{Traverse-depth-first}(C, g)$

- $n \leftarrow C$, markera som besökt
- Grannar: $\{G, B\}$
- G redan besökt $\rightarrow$ Grannar: $\{\underline{G}, B\}$
- B ej besökt $\rightarrow$ anropa $\text{Traverse-depth-first}(B, g)$.

Niclas Börnin — 5DV149, DoA-C

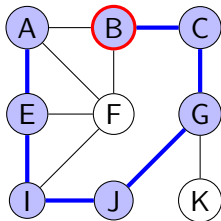
F11 — Grafalgoritmer

$(n=C, \{\underline{G}, B\})$
 $(n=G, \{C, K, J\})$
 $(n=J, \{G, I\})$
 $(n=I, \{\underline{E}, J, F\})$
 $(n=E, \{I, F, A\})$
 $(n=A, \{E, F, B\})$

20 / 108

$g \leftarrow \text{Traverse-depth-first}(B, g)$

- $n \leftarrow B$, markera som besökt
- Grannar: $\{A, F, C\}$
- A redan besökt $\rightarrow$ Grannar: $\{\cancel{A}, F, C\}$
- F ej besökt $\rightarrow$ anropa $\text{Traverse-depth-first}(F, g)$.

Niclas Börnin — 5DV149, DoA-C

F11 — Grafalgoritmer

$(n=B, \{\cancel{A}, F, C\})$

$(n=C, \{\cancel{G}, B\})$

$(n=G, \{C, K, J\})$

$(n=J, \{G, I\})$

$(n=I, \{\cancel{E}, J, F\})$

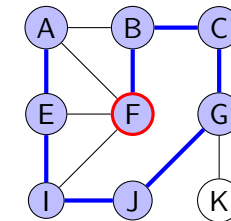
$(n=E, \{I, F, A\})$

$(n=A, \{E, F, B\})$

21 / 108

$g \leftarrow \text{Traverse-depth-first}(F, g)$

- $n \leftarrow F$, markera som besökt
- Grannar: $\{B, A, E, I\}$
- B besökt $\rightarrow$ Grannar: $\{\cancel{B}, A, E, I\}$
- A besökt $\rightarrow$ Grannar: $\{\cancel{B}, \cancel{A}, E, I\}$
- E besökt $\rightarrow$ Grannar: $\{\cancel{B}, \cancel{A}, \cancel{E}, I\}$
- I besökt $\rightarrow$ Grannar: $\{\cancel{B}, \cancel{A}, \cancel{E}, I\}$
- Färdig med F, återvänd

Niclas Börnin — 5DV149, DoA-C

F11 — Grafalgoritmer

$(n=F, \{\cancel{B}, \cancel{A}, \cancel{E}, I\})$

$(n=B, \{\cancel{A}, F, C\})$

$(n=C, \{\cancel{G}, B\})$

$(n=G, \{C, K, J\})$

$(n=J, \{G, I\})$

$(n=I, \{\cancel{E}, J, F\})$

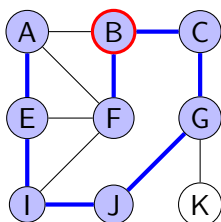
$(n=E, \{I, F, A\})$

$(n=A, \{E, F, B\})$

22 / 108

$g \leftarrow \text{Traverse-depth-first}(B, g)$

- $n \leftarrow B$, markera som besökt
- Grannar: $\{A, F, C\}$
- A redan besökt $\rightarrow$ Grannar: $\{\cancel{A}, F, C\}$
- F ej besökt $\rightarrow$ anropa $\text{Traverse-depth-first}(F, g)$.
- F färdig $\rightarrow$ Grannar: $\{\cancel{A}, \cancel{F}, C\}$
- C besökt $\rightarrow$ Grannar: $\{\cancel{A}, \cancel{F}, \cancel{C}\}$
- Färdig med B, återvänd

Niclas Börnin — 5DV149, DoA-C

F11 — Grafalgoritmer

$(n=B, \{\cancel{A}, \cancel{F}, C\})$

$(n=C, \{\cancel{G}, B\})$

$(n=G, \{C, K, J\})$

$(n=J, \{G, I\})$

$(n=I, \{\cancel{E}, J, F\})$

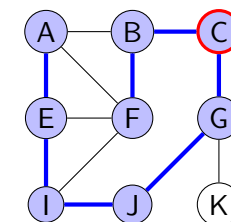
$(n=E, \{I, F, A\})$

$(n=A, \{E, F, B\})$

23 / 108

$g \leftarrow \text{Traverse-depth-first}(C, g)$

- $n \leftarrow C$, markera som besökt
- Grannar: $\{G, B\}$
- G redan besökt $\rightarrow$ Grannar: $\{\cancel{G}, B\}$
- B ej besökt $\rightarrow$ anropa $\text{Traverse-depth-first}(B, g)$.
- B färdig $\rightarrow$ Grannar: $\{\cancel{G}, \cancel{B}\}$
- Färdig med C, återvänd

Niclas Börnin — 5DV149, DoA-C

F11 — Grafalgoritmer

$(n=C, \{\cancel{G}, \cancel{B}\})$

$(n=G, \{C, K, J\})$

$(n=J, \{G, I\})$

$(n=I, \{\cancel{E}, J, F\})$

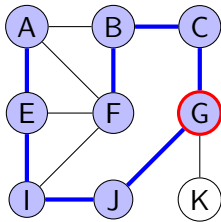
$(n=E, \{I, F, A\})$

$(n=A, \{E, F, B\})$

24 / 108

$g \leftarrow \text{Traverse-depth-first}(G, g)$

- $n \leftarrow G$, markera som besökt
- Grannar: $\{C, K, J\}$
- C ej besökt $\rightarrow$ anropa $\text{Traverse-depth-first}(C, g)$.
- C färdig $\rightarrow$ Grannar: $\{\textcolor{blue}{C}, K, J\}$
- K ej besökt $\rightarrow$ anropa $\text{Traverse-depth-first}(K, g)$.

Niclas Börnin — 5DV149, DoA-C

F11 — Grafalgoritmer

$(n=G, \{\textcolor{blue}{C}, K, J\})$

$(n=J, \{G, I\})$

$(n=I, \{\textcolor{blue}{E}, J, F\})$

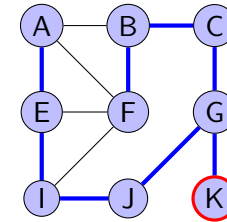
$(n=E, \{I, F, A\})$

$(n=A, \{E, F, B\})$

25 / 108

$g \leftarrow \text{Traverse-depth-first}(K, g)$

- $n \leftarrow K$, markera som besökt
- Grannar: $\{G\}$
- G besökt $\rightarrow$ Grannar: $\{\textcolor{blue}{G}\}$
- Färdig med K, återvänd

Niclas Börnin — 5DV149, DoA-C

F11 — Grafalgoritmer

$(n=K, \{\textcolor{blue}{G}\})$

$(n=G, \{\textcolor{blue}{C}, K, J\})$

$(n=J, \{G, I\})$

$(n=I, \{\textcolor{blue}{E}, J, F\})$

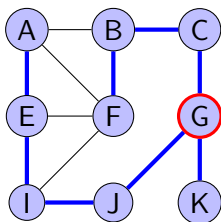
$(n=E, \{I, F, A\})$

$(n=A, \{E, F, B\})$

26 / 108

$g \leftarrow \text{Traverse-depth-first}(G, g)$

- $n \leftarrow G$, markera som besökt
- Grannar: $\{C, K, J\}$
- C ej besökt $\rightarrow$ anropa $\text{Traverse-depth-first}(C, g)$.
- C färdig $\rightarrow$ Grannar: $\{\textcolor{blue}{C}, K, J\}$
- K ej besökt $\rightarrow$ anropa $\text{Traverse-depth-first}(K, g)$.
- K färdig $\rightarrow$ Grannar: $\{\textcolor{blue}{C}, \textcolor{blue}{K}, J\}$
- J besökt $\rightarrow$ Grannar: $\{\textcolor{blue}{C}, \textcolor{blue}{K}, \textcolor{blue}{J}\}$
- Färdig med G, återvänd

Niclas Börnin — 5DV149, DoA-C

F11 — Grafalgoritmer

$(n=G, \{\textcolor{blue}{C}, \textcolor{blue}{K}, \textcolor{blue}{J}\})$

$(n=J, \{\textcolor{blue}{C}, I\})$

$(n=I, \{\textcolor{blue}{E}, J, F\})$

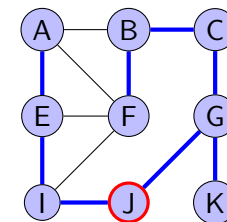
$(n=E, \{I, F, A\})$

$(n=A, \{E, F, B\})$

27 / 108

$g \leftarrow \text{Traverse-depth-first}(J, g)$

- $n \leftarrow J$, markera som besökt
- Grannar: $\{G, I\}$
- G ej besökt $\rightarrow$ anropa $\text{Traverse-depth-first}(G, g)$.
- G färdig $\rightarrow$ Grannar: $\{\textcolor{blue}{G}, I\}$
- I besökt $\rightarrow$ Grannar: $\{\textcolor{blue}{G}, \textcolor{blue}{I}\}$
- Färdig med J, återvänd

Niclas Börnin — 5DV149, DoA-C

F11 — Grafalgoritmer

$(n=J, \{\textcolor{blue}{G}, I\})$

$(n=I, \{\textcolor{blue}{E}, J, F\})$

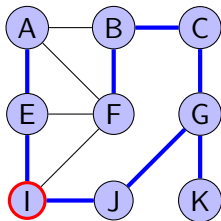
$(n=E, \{I, F, A\})$

$(n=A, \{E, F, B\})$

28 / 108

$g \leftarrow \text{Traverse-depth-first}(I, g)$

- ▶ $n \leftarrow I$, markera som besökt
- ▶ Grannar: $\{E, J, F\}$
- ▶ E redan besökt $\rightarrow$ Grannar: $\{\cancel{E}, J, F\}$
- ▶ J ej besökt $\rightarrow$ anropa $\text{Traverse-depth-first}(J, g)$.
- ▶ J färdig $\rightarrow$ Grannar: $\{\cancel{E}, \cancel{J}, F\}$
- ▶ F besökt $\rightarrow$ Grannar: $\{\cancel{E}, \cancel{J}, \cancel{F}\}$
- ▶ Färdig med I, återvänd

Niclas Börnin — 5DV149, DoA-C

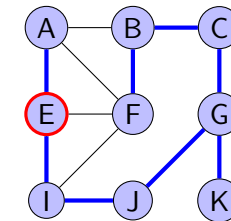
F11 — Grafalgoritmer

$(n=I, \{\cancel{E}, \cancel{J}, F\})$
 $(n=E, \{I, F, A\})$
 $(n=A, \{E, F, B\})$

29 / 108

$g \leftarrow \text{Traverse-depth-first}(E, g)$

- ▶ $n \leftarrow E$, markera som besökt
- ▶ Grannar: $\{I, F, A\}$
- ▶ I ej besökt $\rightarrow$ anropa $\text{Traverse-depth-first}(I, g)$.
- ▶ I färdig $\rightarrow$ Grannar: $\{\cancel{I}, F, A\}$
- ▶ F besökt $\rightarrow$ Grannar: $\{\cancel{I}, \cancel{F}, A\}$
- ▶ A besökt $\rightarrow$ Grannar: $\{\cancel{I}, \cancel{F}, \cancel{A}\}$
- ▶ Färdig med E, återvänd

Niclas Börnin — 5DV149, DoA-C

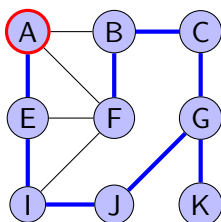
F11 — Grafalgoritmer

$(n=E, \{\cancel{I}, \cancel{F}, A\})$
 $(n=A, \{E, F, B\})$

30 / 108

$g \leftarrow \text{Traverse-depth-first}(A, g)$

- ▶ $n \leftarrow A$, markera som besökt
- ▶ Grannar: $\{E, F, B\}$
- ▶ E ej besökt $\rightarrow$ anropa $\text{Traverse-depth-first}(E, g)$.
- ▶ E färdig $\rightarrow$ Grannar: $\{\cancel{E}, F, B\}$
- ▶ F besökt $\rightarrow$ Grannar: $\{\cancel{E}, \cancel{F}, B\}$
- ▶ B besökt $\rightarrow$ Grannar: $\{\cancel{E}, \cancel{F}, \cancel{B}\}$
- ▶ Färdig med A, återvänd

Niclas Börnin — 5DV149, DoA-C

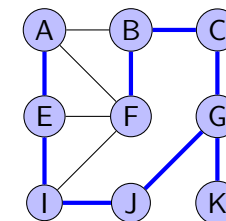
F11 — Grafalgoritmer

$(n=A, \{\cancel{E}, \cancel{F}, B\})$

31 / 108

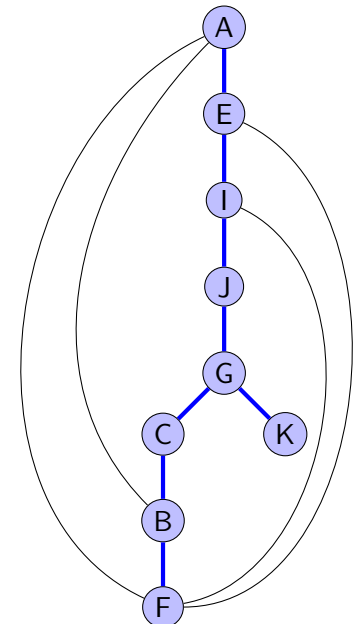
Klart!

- ▶ Vi fick ett uppspannande träd

Niclas Börnin — 5DV149, DoA-C

F11 — Grafalgoritmer

32 / 108

Fråga

```

Algorithm Traverse-depth-first(n: Node, g: Graph)
// Input: A node n in a graph g to be traversed
// Output: The modified graph after traversal

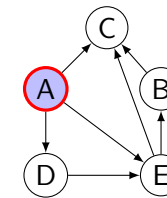
// Mark the start node as visited.
(n, g) ← Set-visited(n, g)
// Get all its neighbours
neighbour-set ← Neighbours(n, g)
for each neighbour b in neighbour-set do
  if not Is-visited(b, g) then
    // Visit unless visited
    g ← Traverse-depth-first(b, g)
return g

```

- Hur behöver algoritmen modifieras för att fungera på en riktad graf?
  - Inte alls!
  - Funktionen `Neighbours` hanterar det

$g \leftarrow \text{Traverse-depth-first}(A, g)$ för riktad graf

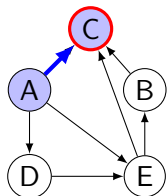
- $n \leftarrow A$, markera som besökt
- Grannar: $\{C, E, D\}$
- C ej besökt $\rightarrow$ anropa $\text{Traverse-depth-first}(C, g)$.

$(n=A, \{C, E, D\})$

$g \leftarrow \text{Traverse-depth-first}(C, g)$ för riktad graf

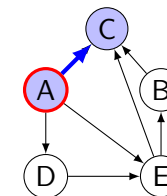
- $n \leftarrow C$, markera som besökt
- Inga grannar.
- Färdig med C, återvänd

$(n=A, \{C, E, D\})$
 $(n=C, \{\})$

$g \leftarrow \text{Traverse-depth-first}(A, g)$ för riktad graf

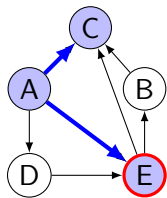
- $n \leftarrow A$, markera som besökt
- Grannar: $\{C, E, D\}$
- C ej besökt $\rightarrow$ anropa $\text{Traverse-depth-first}(C, g)$.
- C färdig $\rightarrow$ Grannar: $\{C, E, D\}$
- E ej besökt $\rightarrow$ anropa $\text{Traverse-depth-first}(E, g)$.

$(n=A, \{C, E, D\})$

$g \leftarrow \text{Traverse-depth-first}(E, g)$ för riktad graf

- $n \leftarrow E$, markera som besökt
- Grannar: $\{B, C\}$
- B ej besökt $\rightarrow$ anropa $\text{Traverse-depth-first}(B, g)$

Niclas Börnin — 5DV149, DoA-C

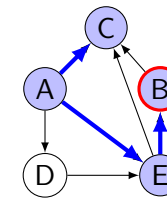
F11 — Grafalgoritmer

$(n=E, \{\{B, C\}\})$
 $(n=A, \{\mathcal{C}, E, D\})$

37 / 108

$g \leftarrow \text{Traverse-depth-first}(B, g)$ för riktad graf

- $n \leftarrow B$, markera som besökt
- Grannar: $\{C\}$
- C besökt $\rightarrow$ Grannar: $\{\mathcal{C}\}$
- Färdig med B, återvänd

Niclas Börnin — 5DV149, DoA-C

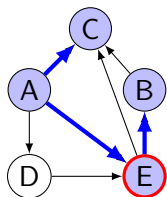
F11 — Grafalgoritmer

$(n=B, \{\mathcal{C}\})$
 $(n=E, \{B, C\})$
 $(n=A, \{\mathcal{C}, E, D\})$

38 / 108

$g \leftarrow \text{Traverse-depth-first}(E, g)$ för riktad graf

- $n \leftarrow E$, markera som besökt
- Grannar: $\{B, C\}$
- B ej besökt $\rightarrow$ anropa $\text{Traverse-depth-first}(B, g)$
- B färdig $\rightarrow$ Grannar: $\{\mathcal{B}, C\}$
- C besökt $\rightarrow$ Grannar: $\{\mathcal{B}, \mathcal{C}\}$
- Färdig med E, återvänd

Niclas Börnin — 5DV149, DoA-C

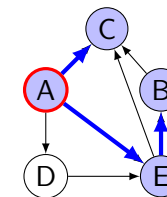
F11 — Grafalgoritmer

$(n=E, \{\mathcal{B}, \mathcal{C}\})$
 $(n=A, \{\mathcal{C}, E, D\})$

39 / 108

$g \leftarrow \text{Traverse-depth-first}(A, g)$ för riktad graf

- $n \leftarrow A$, markera som besökt
- Grannar: $\{C, E, D\}$
- C ej besökt $\rightarrow$ anropa $\text{Traverse-depth-first}(C, g)$.
- C färdig $\rightarrow$ Grannar: $\{\mathcal{C}, E, D\}$
- E ej besökt $\rightarrow$ anropa $\text{Traverse-depth-first}(E, g)$.
- E färdig $\rightarrow$ Grannar: $\{\mathcal{C}, \mathcal{E}, D\}$
- D ej besökt $\rightarrow$ anropa $\text{Traverse-depth-first}(D, g)$.

Niclas Börnin — 5DV149, DoA-C

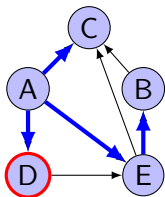
F11 — Grafalgoritmer

$(n=A, \{\mathcal{C}, \mathcal{E}, D\})$

40 / 108

$g \leftarrow \text{Traverse-depth-first}(D, g)$ för riktad graf

- ▶ $n \leftarrow D$, markera som besökt
- ▶ Grannar: $\{E\}$
- ▶ E besökt $\rightarrow$ Grannar: $\{E\}$
- ▶ Färdig med D, återvänd

Niclas Börnin — 5DV149, DoA-C

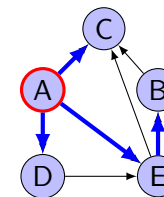
F11 — Grafalgoritmer

$(n=D, \{E\})$
 $(n=A, \{C, E, D\})$

41 / 108

$g \leftarrow \text{Traverse-depth-first}(A, g)$ för riktad graf

- ▶ $n \leftarrow A$, markera som besökt
- ▶ Grannar: $\{C, E, D\}$
- ▶ C ej besökt $\rightarrow$ anropa $\text{Traverse-depth-first}(C, g)$.
- ▶ C färdig $\rightarrow$ Grannar: $\{C, E, D\}$
- ▶ E ej besökt $\rightarrow$ anropa $\text{Traverse-depth-first}(E, g)$.
- ▶ E färdig $\rightarrow$ Grannar: $\{C, E, D\}$
- ▶ D ej besökt $\rightarrow$ anropa $\text{Traverse-depth-first}(D, g)$.
- ▶ D färdig $\rightarrow$ Grannar: $\{C, E, D\}$
- ▶ Färdig med A, återvänd

Niclas Börnin — 5DV149, DoA-C

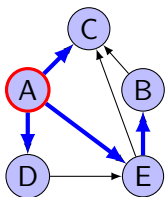
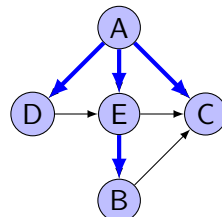
F11 — Grafalgoritmer

$(n=A, \{C, E, D\})$

42 / 108

Klar

- ▶ Även här fick vi ett *uppspännande träd*

Niclas Börnin — 5DV149, DoA-C

F11 — Grafalgoritmer

43 / 108

Tidskomplexitet för Bredden-först, djupet-först-traversering

- ▶ Låt grafen ha n noder och m bågar
- ▶ Varje nod besöks exakt en gång
  - ▶ Den nodrelaterade kostnaden: $O(n)$
- ▶ För varje nod undersöker man *alla* *bågar* till grannarna
  - ▶ Kostnaden att hitta grannarna varierar:
    - ▶ Mängdororienterad specifikation:
      - ▶ $O(m)$ per nod
      - ▶ Totalt: $O(mn)$ för alla bågar
    - ▶ Navigeringsorienterade specifikation:
      - ▶ $O(\text{grad}(v))$ per nod
      - ▶ Totalt: $O(\sum_v \text{grad}(v)) = O(m)$ för alla bågar
- ▶ Total komplexitet:
  - ▶ Mängdororienterad: $O(n) + O(mn) = O(mn)$
  - ▶ Navigeringsorienterad: $O(n) + O(m) = O(m + n)$

Niclas Börnin — 5DV149, DoA-C

F11 — Grafalgoritmer

44 / 108

2. Kortaste-vägen-algoritmer

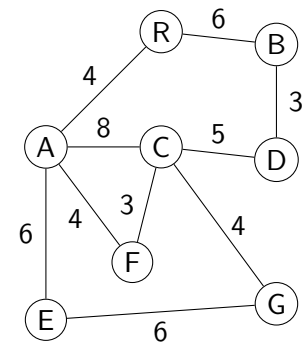
- ▶ Om grafen har **lika vikt** på alla bågar kan bredden-först-traversering användas för att beräkna kortaste vägen från en nod till alla andra noder
  - ▶ Krävs minimal modifiering av algoritmen:
    - ▶ Lägg till ett attribut **avstånd** (*distance*) till varje nod
    - ▶ Avståndet från startnoden till sig själv är 0
    - ▶ Kostnaden att gå från en nod till sin granne är 1
- ▶ För **olika** vikter ska vi titta på två algoritmer:
  - ▶ Floyd
    - ▶ Matrisorienterad
    - ▶ Alla-till-alla-avstånd
  - ▶ Dijkstra
    - ▶ Graforienterad, använder prioritetskö
    - ▶ En-till-alla-avstånd

Floyd's shortest path

- ▶ Bygger på **matrisrepresentation** *M* av grafen.
- ▶ Vid starten innehåller *M* de **direkta** avstånden mellan noderna
  - ▶ Avståndet till sig själv är 0
  - ▶ Saknas båge används ∞

Floyd's shortest path

	A	B	C	D	E	F	G	R
A	0	∞	8	∞	6	4	∞	4
B	∞	0	∞	3	∞	∞	∞	6
C	8	∞	0	5	∞	3	4	∞
D	∞	3	5	0	∞	∞	∞	∞
E	6	∞	∞	∞	0	∞	6	∞
F	4	∞	3	∞	∞	0	∞	∞
G	∞	∞	4	∞	6	∞	0	∞
R	4	6	∞	∞	∞	∞	∞	0

Floyds shortest path, algorithm

```

Algorithm Floyd-shortest-distance(g: Graph)
// Input: A graph g to find shortest paths in

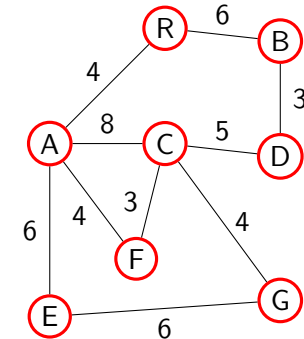
// Get matrix representation of the graph
M ← Get-matrix-representation(g)
n ← Get-number-of-nodes(g)
for k=1 to n do
  for i=1 to n do
    for j=1 to n do
      if M(i,j) > M(i,k) + M(k,j) then
        // We found a shorter path from i to j
        M(i,j) = M(i,k) + M(k,j)
    
```

- $M(i,j)$ innehåller kortaste avståndet hittills mellan i och j
- $M(i,k) + M(k,j)$ är avståndet mellan i och j via k
- Vid slut innehåller $M(i,j)$ kortaste avståndet mellan i och j via alla noder

Floyds shortest path, exempel 1

- Vid starten
- Efter $k=1$ (vägar via A)
- Efter $k=2$ (vägar via B)
- Efter $k=3$ (vägar via C)

	A	B	C	D	E	F	G	R
A	0	10	7	12	6	4	11	4
B	10	0	8	3	16	11	12	6
C	7	8	0	5	10	3	4	11
D	12	3	5	0	15	8	9	9
E	6	16	10	15	0	10	6	10
F	4	11	3	8	10	0	7	8
G	11	12	4	9	6	7	0	15
R	4	6	11	9	10	8	15	0

Floyd, komplexitet

```

Algorithm Floyd-shortest-distance(g: Graph)
// Input: A graph g to find shortest paths in

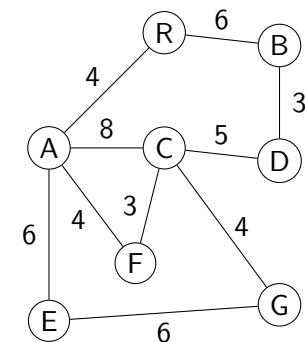
// Get matrix representation of the graph
M ← Get-matrix-representation(g)
n ← Get-number-of-nodes(g)
for k=1 to n do
  for i=1 to n do
    for j=1 to n do
      if M(i,j) > M(i,k) + M(k,j) then
        // We found a shorter path from i to j
        M(i,j) = M(i,k) + M(k,j)
    
```

- Komplexitet?
- Trippel-loop: $O(n^3)$

Floyds shortest path, hitta kortaste vägen

- M innehåller kortaste avstånden men hur få tag på vägen?
- Modifiera algoritmen till att spara en föregångarmatris.

	A	B	C	D	E	F	G	R
A	0	10	7	12	6	4	11	4
B	10	0	8	3	16	11	12	6
C	7	8	0	5	10	3	4	11
D	12	3	5	0	15	8	9	9
E	6	16	10	15	0	10	6	10
F	4	11	3	8	10	0	7	8
G	11	12	4	9	6	7	0	15
R	4	6	11	9	10	8	15	0

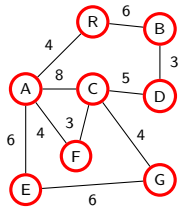
Floyds algorithm, modifierad

```

Algorithm Floyd-shortest-path(g: Graph)
// Input: A graph g to find shortest paths in
M ← Get-matrix-representation(g)
n ← Get-number-of-nodes(g)
// Set up the initial path matrix
for i=1 to n do
  for j=1 to n do
    if i==j or M(i,j)==inf then
      // No direct path from i to j
      Path(i,j) = -1
    else
      // We came to node j from node i
      Path(i,j) = i
for k=1 to n do
  for i=1 to n do
    for j=1 to n do
      if M(i,j) > M(i,k) + M(k,j) then
        // Remember the new distance...
        M(i,j) = M(i,k) + M(k,j)
        // ...and how we came to j
        Path(i,j) = Path(k,j)
  
```

Floyds shortest path, exempel 2

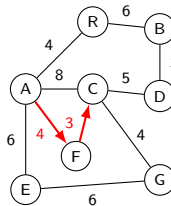
- Efter initiering
- Efter $k=1$ (vägar via A)
- Efter $k=2$ (vägar via B)
- Efter $k=3$ (vägar via C)
- Efter $k=4$ (vägar via D)
- Efter $k=5$ (vägar via E)
- Efter $k=6$ (vägar via F)
- Efter $k=7$ (vägar via G)
- Efter $k=8$ (vägar via R)

	A	B	C	D	E	F	G	R
A	0	10	7	12	6	4	11	4
B	10	0	8	3	16	11	12	6
C	7	8	0	5	10	3	4	11
D	12	3	5	0	15	8	9	9
E	6	16	10	15	0	10	6	10
F	4	11	3	8	10	0	7	8
G	11	12	4	9	6	7	0	15
R	4	6	11	9	10	8	15	0

Floyds shortest path, hitta kortaste vägen

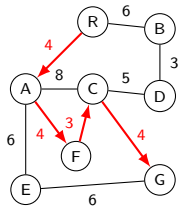
- Vad är kortaste vägen mellan A och C?

	A	B	C	D	E	F	G	R
A	0	10	7	12	6	4	11	4
B	10	0	8	3	16	11	12	6
C	7	8	0	5	10	3	4	11
D	12	3	5	0	15	8	9	9
E	6	16	10	15	0	10	6	10
F	4	11	3	8	10	0	7	8
G	11	12	4	9	6	7	0	15
R	4	6	11	9	10	8	15	0

Floyds shortest path, hitta kortaste vägen

- Vad är kortaste vägen mellan R och G?

	A	B	C	D	E	F	G	R
A	0	10	7	12	6	4	11	4
B	10	0	8	3	16	11	12	6
C	7	8	0	5	10	3	4	11
D	12	3	5	0	15	8	9	9
E	6	16	10	15	0	10	6	10
F	4	11	3	8	10	0	7	8
G	11	12	4	9	6	7	0	15
R	4	6	11	9	10	8	15	0

Dijkstra's shortest path

- ▶ Söker kortaste vägen från en nod *n* till alla andra noder
  - ▶ Använder en **prioritetskö** av **obesökta** noder
- ▶ Fungerar enbart på grafer med **positiva** vikter
- ▶ Låt varje nod ha följande attribut:
  - ▶ *seen*: Sann när vi hittat en väg till noden ("sett" noden)
  - ▶ *distance*: Värdet på den **hittills** kortaste vägen fram till noden
  - ▶ *parent*: Referens till **föregångaren** längs vägen

Dijkstras shortest path, algoritm

```

Algorithm Dijkstra-shortest-path(n: Node, g: Graph)
// Input: A graph g to find shortest path from node n

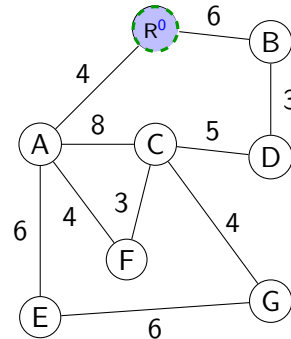
// Distance to start node is zero
n.distance ← 0; n.seen ← True; n.parent ← NULL
// Initialize pqueue with start node
q ← Insert(n, Pqueue-empty())
while not Isempty(q)
    // Get node with shortest distance from queue
    n ← Inspect-first(q); q ← Delete-first(q)
    nd ← n.distance
    // ...and its neighbours
    neighbour-set ← Neighbours(n, g)
    for each neighbour b in neighbour-set do
        // Compute distance to b VIA n
        d ← nd + Get-weight(n, b, g)
        if not Is-seen(b, g) then
            // We've never seen b; this is the first path to arrive at b
            b.distance ← d
            b.seen ← True
            b.parent ← n
            // Add new node to pqueue
            q ← Insert(b, q)
        else if d < b.distance then
            // We've seen b before, but path via n is shorter
            b.distance ← d
            // Update how we came to b
            b.parent ← n
            // Update the pqueue based on the new distance
            q ← Update(b, q)
    
```

Dijkstras shortest path, visualisering

- ▶ Symboler:
  - ▶ **Aktuell** nod har **röd ring**
  - ▶ **Sedda** noder är **ljusblå**
  - ▶ Nodens etikett har aktuellt avstånd som exponent
  - ▶ Noder i **prioritetskön** har **grönstreckad ring**
- ▶ Prioritetskön presenteras **sorterad**

Dijkstras shortest path för oriktad graf

- ▶ R.seen = True
- ▶ R.distance = 0
- ▶ R.parent = NULL
- ▶ $q = \text{Insert}(\text{R}(\text{T}, 0, -), \text{Pqueue-empty}())$
- ▶ while not lsempy(q)...

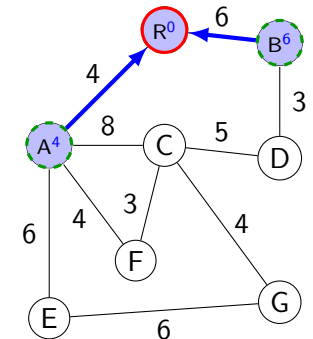

$q = \{ \text{R}(\text{T}, 0, -) \}$

Dijkstras shortest path för oriktad graf

- ▶ while not lsempy(q)...
- ▶ $n = \text{R}(\text{T}, 0, -); q = \text{Delete-first}(q)$
- ▶ $n_d = n.\text{distance} = 0$
- ▶ neighbour-set = {A, B}
- ▶ neighbour-set = {A, B}
- ▶ neighbour-set = {A, B}
- ▶ A not seen
  - ▶ $d = n_d + \text{Get-weight}(n, A, g) = 4$
  - ▶ A.seen = True
  - ▶ A.distance = d
  - ▶ A.parent = R
  - ▶ $q = \text{Insert}(\text{A}(\text{T}, 4, \text{R}), q)$
- ▶ B not seen
  - ▶ $d = n_d + \text{Get-weight}(n, B, g) = 6$
  - ▶ B.seen = True
  - ▶ B.distance = d
  - ▶ B.parent = R
  - ▶ $q = \text{Insert}(\text{B}(\text{T}, 6, \text{R}), q)$

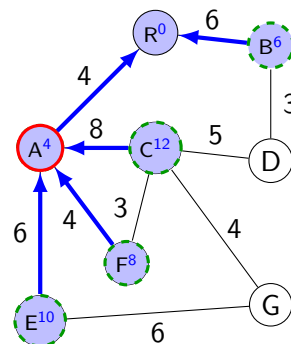
$q = \{ \text{A}(\text{T}, 4, \text{R}), \text{B}(\text{T}, 6, \text{R}) \}$

Dijkstras shortest path för oriktad graf

- ▶ while not lsempy(q)...
- ▶ $n = \text{A}(\text{T}, 4, \text{R}); q = \text{Delete-first}(q)$
- ▶ $n_d = n.\text{distance} = 4$
- ▶ neighbour-set = {E, R, F, C}
- ▶ neighbour-set = {E, R, F, C}
- ▶ neighbour-set = {E, R, F, C}
- ▶ neighbour-set = {E, R, F, C}
- ▶ neighbour-set = {E, R, F, C}
- ▶ E not seen
  - ▶ $d = n_d + \text{Get-weight}(n, E, g) = 10$
  - ▶ E.seen = True
  - ▶ E.distance = d
  - ▶ E.parent = A
  - ▶ $q = \text{Insert}(\text{E}(\text{T}, 10, \text{A}), q)$
- ▶ R seen
  - ▶ $d = n_d + \text{Get-weight}(n, R, g) = 8$
  - ▶ d not < R.distance
- ▶ F not seen
  - ▶ $d = n_d + \text{Get-weight}(n, F, g) = 8$
  - ▶ F.seen = True
  - ▶ F.distance = d
  - ▶ F.parent = A
  - ▶ $q = \text{Insert}(\text{F}(\text{T}, 8, \text{A}), q)$

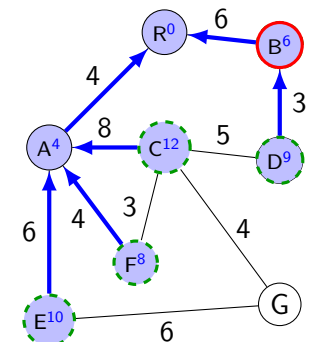
$q = \{ \text{B}(\text{T}, 6, \text{R}), \text{E}(\text{T}, 10, \text{A}), \text{F}(\text{T}, 8, \text{A}), \text{C}(\text{T}, 12, \text{A}) \}$

Dijkstras shortest path för oriktad graf

- ▶ while not lsempy(q)...
- ▶ $n = \text{B}(\text{T}, 6, \text{R}); q = \text{Delete-first}(q)$
- ▶ $n_d = n.\text{distance} = 6$
- ▶ neighbour-set = {D, R}
- ▶ neighbour-set = {D, R}
- ▶ neighbour-set = {D, R}
- ▶ D not seen
  - ▶ $d = n_d + \text{Get-weight}(n, D, g) = 9$
  - ▶ D.seen = True
  - ▶ D.distance = d
  - ▶ D.parent = B
  - ▶ $q = \text{Insert}(\text{D}(\text{T}, 9, \text{B}), q)$
- ▶ R seen
  - ▶ $d = n_d + \text{Get-weight}(n, R, g) = 12$
  - ▶ d not < R.distance

$q = \{ \text{E}(\text{T}, 10, \text{A}), \text{F}(\text{T}, 8, \text{A}), \text{D}(\text{T}, 9, \text{B}), \text{C}(\text{T}, 12, \text{A}) \}$

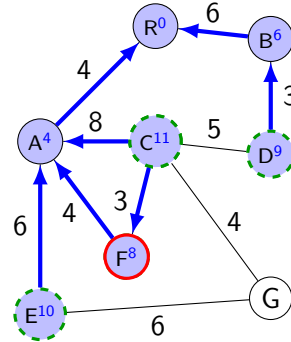

Dijkstras shortest path för oriktad graf

► while not lsempy(q)...

- $n = F(T, 8, A)$; $q = \text{Delete-first}(q)$;
- $n_d = n.\text{distance} = 8$;
- neighbour-set = {A, C};
- neighbour-set = {~~A~~, C};
- neighbour-set = {A, ~~C~~};
- A seen
  - $d = n_d + \text{Get-weight}(n, A, g) = 12$;
  - d not < A.distance
- C seen
  - $d = n_d + \text{Get-weight}(n, C, g) = 11$;
  - d is < C.distance
    - C.distance = d ;
    - C.parent = F;
  - $q = \text{update}(C, q)$;

$q = \{ B(T, 9, B), E(T, 10, A), C(T, 11, F), G(T, 12, A) \}$

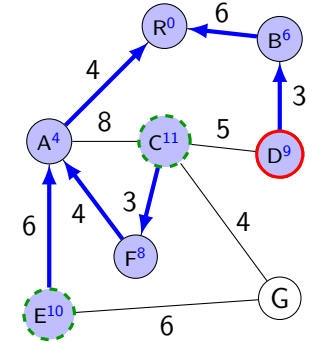

Dijkstras shortest path för oriktad graf

► while not lsempy(q)...

- $n = D(T, 9, B)$; $q = \text{Delete-first}(q)$;
- $n_d = n.\text{distance} = 9$;
- neighbour-set = {B, C};
- neighbour-set = {~~B~~, C};
- neighbour-set = {B, ~~C~~};
- B seen
  - $d = n_d + \text{Get-weight}(n, B, g) = 12$;
  - d not < B.distance
- C seen
  - $d = n_d + \text{Get-weight}(n, C, g) = 14$;
  - d not < C.distance

$q = \{ B(T, 9, B), E(T, 10, A), C(T, 11, F), G(T, 11, F) \}$

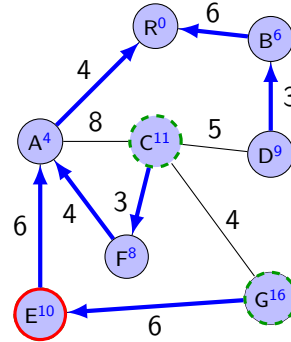

Dijkstras shortest path för oriktad graf

► while not lsempy(q)...

- $n = E(T, 10, A)$; $q = \text{Delete-first}(q)$;
- $n_d = n.\text{distance} = 10$;
- neighbour-set = {A, G};
- neighbour-set = {~~A~~, G};
- neighbour-set = {A, ~~G~~};
- A seen
  - $d = n_d + \text{Get-weight}(n, A, g) = 16$;
  - d not < A.distance
- G not seen
  - $d = n_d + \text{Get-weight}(n, G, g) = 16$;
  - G.seen = True;
  - G.distance = d ;
  - G.parent = E;
  - $q = \text{Insert}(G(T, 16, E), q)$;

$q = \{ E(T, 10, A), G(T, 16, E) \}$

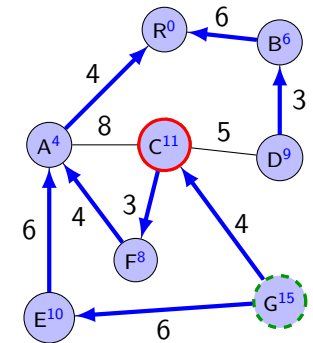
Dijkstras shortest path för oriktad graf

► while not lsempy(q)...

- $n = C(T, 11, F)$; $q = \text{Delete-first}(q)$;
- $n_d = n.\text{distance} = 11$;
- neighbour-set = {A, F, G, D};
- neighbour-set = {~~A~~, F, G, D};
- neighbour-set = {A, ~~F~~, G, D};
- neighbour-set = {A, F, ~~G~~, D};
- neighbour-set = {A, F, G, ~~D~~};
- A seen
  - $d = n_d + \text{Get-weight}(n, A, g) = 19$;
  - d not < A.distance
- F seen
  - $d = n_d + \text{Get-weight}(n, F, g) = 14$;
  - d not < F.distance

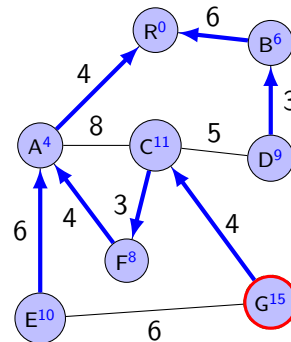
$q = \{ G(T, 16, E), G(T, 16, E) \}$

- $d = n_d + \text{Get-weight}(n, G, g) = 15$;
- d is < G.distance
  - G.distance = d ;
  - G.parent = C;
  - $q = \text{update}(G, q)$;
- D seen
  - $d = n_d + \text{Get-weight}(n, D, g) = 16$;

Dijkstras shortest path för oriktad graf

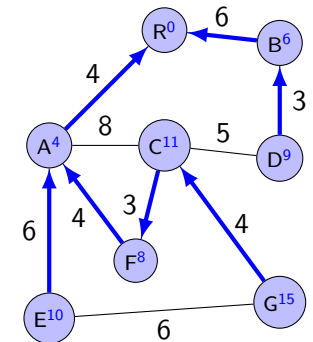
- ▶ while not lsemt(q)...
  - ▶ $n = G(T, 15, C)$; $q = \text{Delete-first}(q)$;
  - ▶ $n_d = n.\text{distance} = 15$;
  - ▶ neighbour-set = {E, C};
  - ▶ neighbour-set = {~~E~~, C};
  - ▶ neighbour-set = {~~E~~, ~~C~~};
  - ▶ E seen
    - ▶ $d = n_d + \text{Get-weight}(n, E, g) = 21$;
    - ▶ d not < E.distance
  - ▶ C seen
    - ▶ $d = n_d + \text{Get-weight}(n, C, g) = 19$;
    - ▶ d not < C.distance

$q = \{ G(T, 15, C) \}$

Dijkstras shortest path för oriktad graf

- ▶ while not lsemt(q)...
  - ▶ Klar!
  - ▶ Varje nod innehåller nu
    - ▶ *avståndet* till startnoden
    - ▶ *bågen* som leder tillbaka till startnoden

$q = \{ \}$

Komplexitet?

```

Algorithm Dijkstra-shortest-path(n: Node, g: Graph)
// Input: A graph g to find shortest path from node n
// Distance to start node is zero
n.distance ← 0; n.seen ← True; n.parent ← NULL
// Initialize pqueue with start node
q ← Insert(n, Pqueue-empty())
while not lsemt(q)
    // Get node with shortest distance from queue
    n ← Inspect-first(q); q ← Delete-first(q)
    nd ← n.distance
    // ...and its neighbours
    neighbour-set ← Neighbours(n, g)
    for each neighbour b in neighbour-set do
        // Compute distance to b VIA n
        d ← nd + Get-weight(n, b, g)
        if not Is-seen(b, g) then
            // We've never seen b; this is the first path to arrive at b
            b.distance ← d
            b.seen ← True
            b.parent ← n
            // Add new node to pqueue
            q ← Insert(b, q)
        else if d < b.distance then
            // We've seen b before, but path via n is shorter
            b.distance ← d
            // Update how we came to b
            b.parent ← n
            // Update the pqueue based on the new distance
            q ← Update(b, q)
    
```

Dijkstras shortest path, komplexitet

- ▶ Vi **sätter in** varje nod i prioritetsskön en gång:
  - ▶ Totalt $n \cdot O(\text{Insert})$
- ▶ Vi **läser av** varje nod i prioritetsskön en gång
  - ▶ Totalt $n \cdot O(\text{Inspect-first})$
- ▶ Vi **tar ut** varje nod ur prioritetsskön en gång
  - ▶ Totalt $n \cdot O(\text{Delete-first})$
- ▶ Vi kan behöva **uppdatera** element i prioritetsskön
  - ▶ Maximalt m gånger: $m \cdot O(\text{update})$
- ▶ Totalt för olika konstruktioner av prioritetsskön:
  - ▶ Osorterad lista (av **referenser** till noderna):
    - ▶ $nO(1) + nO(n) + nO(n) + mO(1) = O(n^2 + m)$
  - ▶ Sorterad lista:
    - ▶ $nO(n) + nO(1) + nO(1) + mO(n) = O(n^2 + mn)$
  - ▶ Heap:
    - ▶ $nO(\log n) + nO(1) + nO(\log n) + mO(\log n) = O((n+m) \log n)$
- ▶ Heap är snabbast!

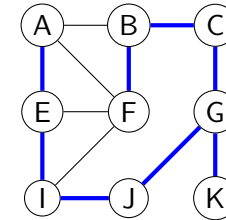
- ▶ En-till-alla:
  - ▶ Floyd: $O(n^3)$ (finns ej i en-till-alla-version)
  - ▶ Dijkstra: $O((n + m) \log n)$
- ▶ Alla-till-alla:
  - ▶ Floyd: $O(n^3)$
  - ▶ Dijkstra: $O((n + m) \log n)$ för en-till-alla
    - ▶ Måste köras n gånger för att få alla-till-alla:
      - ▶ $nO((n + m) \log n) = O(n^2 \log n + mn \log n)$
    - ▶ För gles graf $m \approx n$: $O(n^2 \log n)$
    - ▶ För tät graf $m \approx n^2$: $O(n^3 \log n)$
  - ▶ Dijkstra snabbare på stora, glesa grafer

3. Minsta uppspännande träd

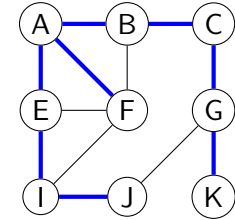
Uppspännande träd, oviktad graf

- Både bredden-först och djupet-först-traverseringarna gav oss uppspännande träd:

- Djupet-först:

- Bredden-först:

- Har träden **minimal längd**?

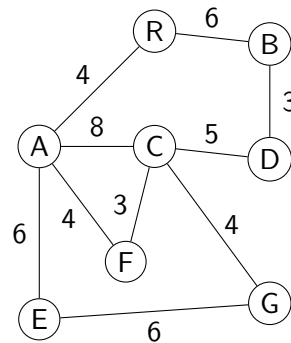
- För oviktade grafer — ja!

- Längd = $n - 1$

- Om varje kant har samma vikt är **alla** uppspännande träd minimala

Uppspännande träd, viktad graf

- Hur hanterar man grafer med **vikter**?
  - Exempel: Bygga fibernät mellan byar
    - Vikten på bågen motsvarar **kostnaden** att dra fiber mellan grannbyarna
  - Man söker ett uppspännande träd med minsta möjliga **totala** längd
    - Det är alltså **inte** en kortaste-vägen-algoritm
  - För **mängdororienterad** specifikation finns **Kruskals** algoritm
  - För **navigeringsorienterad** specifikation finns **Prims** algoritm

Blank

Kruskals algoritmen

- ▶ Utgå från en prioritetskö av **alla** bågar
- ▶ I varje steg, plocka **kortaste** bågen från kön
  - ▶ Fyra alternativ:
    1. Bilda **nytt** träd
    2. **Bygg ut** ett träd
    3. **Ignorera** bågen
    4. **Slå ihop** två träd
- ▶ Under algoritmens gång kan vi ha en **skog**
- ▶ Till slut har vi bara ett **träd** (för sammanhängande graf)
- ▶ Vår beskrivning använder **färger** för att hålla i sär träderna

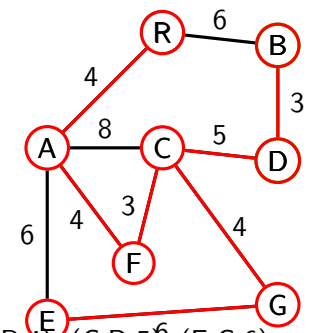
Kruskals algoritmen för minsta uppspannande träd, algoritmen

- ▶ Låt alla noder sakna färg
- ▶ Stoppa in alla bågar i en prioritetskö **q**, sorterade efter vikt
- ▶ Upprepa tills **q** är tom:
  0. Ta första bågen ur **q**
  1. Om ingen av noderna är färgad:
    - ▶ Färglägg med **ny** färg (bilda nytt träd)
  2. Om endast en nod är färgad:
    - ▶ Färglägg den **ofärgade** noden (utöka trädet)
  3. Om bägge noderna har **samma** färg:
    - ▶ **Ignorera** bågen (den skulle skapa en cykel)
  4. Om noderna har **olika** färg:
    - ▶ Välj en av färgerna och **färga om** det nya gemensamma trädet (slå ihop träderna)

Kruskals algoritmen för minsta uppspannande träd, exempel

- ▶ Upprepa tills kön är tom:
- ▶ Klar!

- ▶ Ta första bågen (C,F,3) ur kön
- ▶ Ingen av (C,F) är färgad:
  - ▶ Färglägg med ny färg (fall 1)
- ▶ Ta första bågen (B,D,3) ur kön
- ▶ Ingen av (B,D) är färgad:
  - ▶ Färglägg med ny färg (fall 1)
- ▶ Ta första bågen (C,G,4) ur kön
- ▶ C är färgad
- ▶ Färglägg med C:s färg (fall 2)
- ▶ Ta första bågen (A,F,4) ur kön
- ▶ F är färgad
- ▶ Färglägg med F:s färg (fall 2)
- ▶ Ta första bågen (A,R,4) ur kön
- ▶ A är färgad
- ▶ Färglägg med A:s färg (fall 2)
- ▶ Ta första bågen (C,D,5) ur kön
- ▶ C och D är färgade med olika färger
- ▶ Färglägg bägge graferna med C:s färg

Kruskals algoritm, komplexitet

- ▶ Bygg upp en prioritetskö utifrån en bågmängd
  - ▶ $O(m \log m)$ om heap
- ▶ Varje båge traverseras en gång: $O(m)$:
  - ▶ Hanteringen av bågen kan delas in i fyra fall:
    - ▶ Ingen nod färgad: $O(1)$
    - ▶ En nod färgad: $O(1)$
    - ▶ Noderna samma färg: $O(1)$
    - ▶ Noderna olika färg:
      - ▶ Naiv lösning: $O(n)$
      - ▶ Effektiv lösning $O(1)$
- ▶ Total komplexitet:
  - ▶ $O(m \log m) + O(m) = O(m \log m) = O(m \log n)$

Kruskals algoritm för minsta uppspännande träd, naiv

```
Algorithm Kruskal(g: Graph)
next-color ← 1; q = Pqueue-empty()
for each node n in g do
  n.color ← 0
for each edge e in g do
  q ← Insert(q,e)
while not Isempty(q) do
  e = (a,b) ← Inspect-first(q); q ← Delete-first(q)
  if a.color = b.color then // same color
    if a.color = 0 then // uncolored
      a.color ← next-color
      b.color ← next-color
      next-color ← next-color + 1
    else
      // same but color!=0, do nothing
  else // different colors
    if a.color = 0 then // b colored, not a
      a.color ← b.color
    else if b.color = 0 then // a colored, not b
      b.color ← a.color
    else // both colored with different colors
      for each node n in g do
        if n.color = b.color then
          n.color ← a.color
```

"Omfärgning" av delgraf

- ▶ En naiv algoritmer för omfärgning av ett träd/delgraf måste traversera **alla** noderna i delgrafen: $O(n)$
- ▶ Effektivare att definiera om **likhet** för färger
- ▶ Använd ett fält E med **ekvivalenta** färger

Kruskals algoritm för minsta uppspännande träd, effektiv

```
Algorithm Kruskal(g: Graph)
next-color ← 1; q = Pqueue-empty(); E(0) = 0
for each node n in g do
  n.color ← 0
for each edge e in g do
  q ← Insert(q,e)
while not Isempty(q) do
  e = (a,b) ← Inspect-first(q); q ← Delete-first(q)
  if E(a.color) = E(b.color) then // same color
    if a.color = 0 then // uncolored
      a.color ← next-color
      b.color ← next-color
      E(next-color) ← next-color
      next-color ← nextColor + 1
    else
      // same but color!=0, do nothing
  else // different colors
    if a.color = 0 then // b colored, not a
      a.color ← b.color
    else if b.color = 0 then // a colored, not b
      b.color ← a.color
    else // both colored with different colors
      E(a.color) ← min(E(a.color), E(b.color))
      E(b.color) ← min(E(a.color), E(b.color))
```

Fråga

- ▶ Hur fungerar Kruskals algoritm på en **riktad** graf?
  - ▶ Samma som oriktad!
- ▶ Hur fungerar Kruskals algoritm på en **icke sammanhängande** graf?
  - ▶ Resultatet blir en **skog**!

Blank

Blank

Blank

Prims algorithm

- ▶ Utgå från **godtycklig startnod**
- ▶ I varje steg, bygg på trädet med en båge med **minimal vikt**
- ▶ Använd en **prioritetskö** för att hålla reda på vilka bågar som kan vara aktuella
- ▶ Till slut spänner trädet upp grafen (eller en sammanhängande komponent av den)

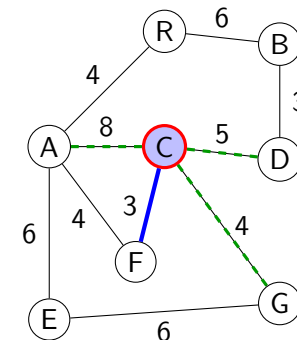
Prims algorithm för minsta uppspannande träd (2)

- ▶ Välj godtycklig **startnod** n ur grafen och låt n bli **rot** i trädet
- ▶ Skapa en tom **prioritetskö** q
- ▶ Upprepa:
  - ▶ Fas 0:
    - ▶ Markera n som **stängd**
  - ▶ Fas 1: Lägg till nya bågar till prioritetskön:
    - ▶ För var och en av de **öppna** (icke-stängda) grannarna w till n :
      - ▶ Lägg bågen (n, w, d) i prioritetskön q
  - ▶ Fas 2: Hitta **bästa** bågen att lägga till trädet:
    - ▶ Upprepa:
      - ▶ Ta första bågen (n, w, d) ur q
      - ▶ Om destinationsnoden w är **öppen**:
        - ▶ Lägg till bågen (n, w, d) till trädet tills w öppen (lagt till en båge) eller q tom (klara)
  - ▶ Fas 3: Gå till den nya noden
    - ▶ Låt $n = w$

tills q är tom

Symboler

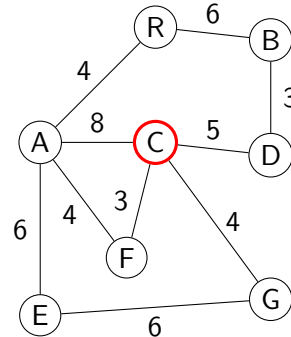
- ▶ **Stängda** noder färgas **ljusblått**
- ▶ **Aktuell** nod ritas med **röd cirkel**
- ▶ Bågar i **prioritetskön** ritas **grönstreckade**
- ▶ Prioritetskön presenteras sorterad
- ▶ Bågar i den nuvarande **trädet** ritas i **mörkblått**

Prims minsta uppspännande träd, exempel

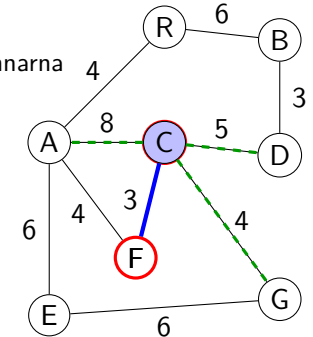
- $n \leftarrow C$.
- Låt n blir rot i trädet.
- Skapa en tom prioritetsskö q .
- Upprepa:

$q = \{ \}$

Prims minsta uppspännande träd, exempel

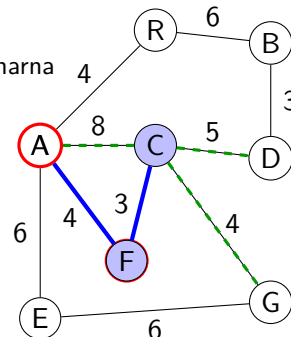
- Upprepa:
  - Fas 0: Markera C som stängd.
  - Fas 1: För var och en av de öppna grannarna $\{A, F, G, D\}$ till C:
    - Lägg $(C, A, 8)$ till q .
    - Lägg $(C, F, 3)$ till q .
    - Lägg $(C, G, 4)$ till q .
    - Lägg $(C, D, 5)$ till q .
  - Fas 2: Upprepa
    - Ta $(n, w, d) = (C, F, 3)$ från q .
    - F ej stängd.
      - Lägg $(C, F, 3)$ till trädet.
  - tills F ej stängd eller q är tom.
  - Fas 3: $n \leftarrow F$.

$q = \{ (C, E, 6), (C, G, 4), (C, D, 5), (C, A, 8) \}$

Prims minsta uppspännande träd, exempel

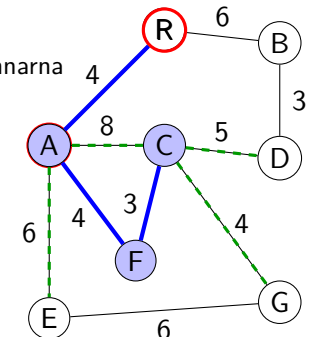
- Upprepa:
  - Fas 0: Markera F som stängd.
  - Fas 1: För var och en av de öppna grannarna $\{A\}$ till F:
    - Lägg $(F, A, 4)$ till q .
  - Fas 2: Upprepa
    - Ta $(n, w, d) = (F, A, 4)$ från q .
    - A ej stängd.
      - Lägg $(F, A, 4)$ till trädet.
  - tills A ej stängd eller q är tom.
  - Fas 3: $n \leftarrow A$.
- tills q är tom.

$q = \{ (E, A, 6), (C, G, 4), (C, D, 5), (C, A, 8) \}$

Prims minsta uppspännande träd, exempel

- Upprepa:
  - Fas 0: Markera A som stängd.
  - Fas 1: För var och en av de öppna grannarna $\{R, E\}$ till A:
    - Lägg $(A, R, 4)$ till q .
    - Lägg $(A, E, 6)$ till q .
  - Fas 2: Upprepa
    - Ta $(n, w, d) = (A, R, 4)$ från q .
    - R ej stängd.
      - Lägg $(A, R, 4)$ till trädet.
  - tills R ej stängd eller q är tom.
  - Fas 3: $n \leftarrow R$.
- tills q är tom.

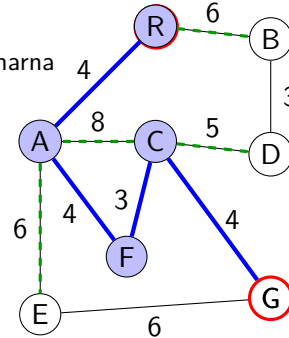

$q = \{ (E, A, 6), (C, G, 4), (C, D, 5), (C, A, 8) \}$

Prims minsta uppspännande träd, exempel

Upprepa:

- ▶ Fas 0: Markera R som stängd.
- ▶ Fas 1: För var och en av de öppna grannarna {B} till R:
  - ▶ Lägg (R,B,6) till q .
- ▶ Fas 2: Upprepa
  - ▶ Ta $(n, w, d) = (C, G, 4)$ från q .
  - ▶ G ej stängd.
    - ▶ Lägg (C,G,4) till trädets.
- ▶ tills G ej stängd eller q är tom.
- ▶ Fas 3: $n \leftarrow G$.

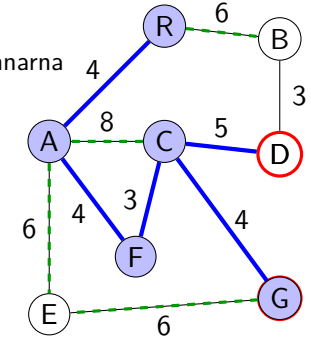
▶ tills q är tom.

$$q = \{ (C, G, 4), (R, B, 6), (A, B, 6), (A, E, 6), (C, A, 8) \}$$

Prims minsta uppspännande träd, exempel

Upprepa:

- ▶ Fas 0: Markera G som stängd.
- ▶ Fas 1: För var och en av de öppna grannarna {E} till G:
  - ▶ Lägg (G,E,6) till q .
- ▶ Fas 2: Upprepa
  - ▶ Ta $(n, w, d) = (C, D, 5)$ från q .
  - ▶ D ej stängd.
    - ▶ Lägg (C,D,5) till trädets.
- ▶ tills D ej stängd eller q är tom.
- ▶ Fas 3: $n \leftarrow D$.

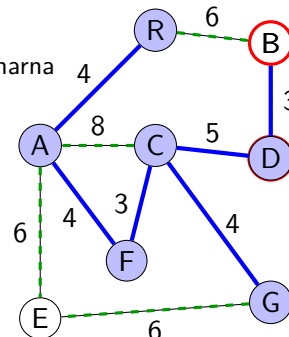
▶ tills q är tom.

$$q = \{ (G, E, 6), (R, B, 6), (A, B, 6), (A, E, 6), (C, A, 8) \}$$

Prims minsta uppspännande träd, exempel

Upprepa:

- ▶ Fas 0: Markera D som stängd.
- ▶ Fas 1: För var och en av de öppna grannarna {B} till D:
  - ▶ Lägg (D,B,3) till q .
- ▶ Fas 2: Upprepa
  - ▶ Ta $(n, w, d) = (D, B, 3)$ från q .
  - ▶ B ej stängd.
    - ▶ Lägg (D,B,3) till trädets.
- ▶ tills B ej stängd eller q är tom.
- ▶ Fas 3: $n \leftarrow B$.

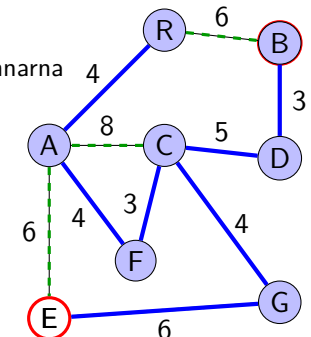
▶ tills q är tom.

$$q = \{ (D, B, 3), (R, B, 6), (A, B, 6), (A, E, 6), (C, A, 8) \}$$

Prims minsta uppspännande träd, exempel

Upprepa:

- ▶ Fas 0: Markera B som stängd.
- ▶ Fas 1: För var och en av de öppna grannarna { } till B:
  - ▶ E ej stängd.
- ▶ Fas 2: Upprepa
  - ▶ Ta $(n, w, d) = (G, E, 6)$ från q .
  - ▶ E ej stängd.
    - ▶ Lägg (G,E,6) till trädets.
- ▶ tills E ej stängd eller q är tom.
- ▶ Fas 3: $n \leftarrow E$.

▶ tills q är tom.

$$q = \{ (R, B, 6), (A, B, 6), (A, E, 6), (C, A, 8) \}$$

Prims minsta uppspännande träd, exempel

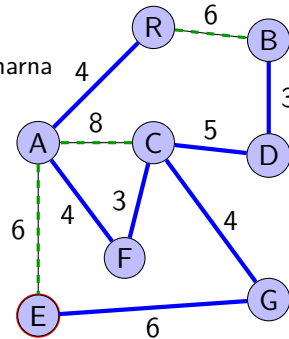
Upprepa:

- ▶ Fas 0: Markera E som stängd.
- ▶ Fas 1: För var och en av de öppna grannarna $\{ \}$ till E:
- ▶ Fas 2: Upprepa
  - ▶ Ta $(n, w, d) = (R, B, 6)$ från q .
  - ▶ B stängd.
- ▶ tills B ej stängd eller q är tom.
- ▶ Ta $(n, w, d) = (A, E, 6)$ från q .
- ▶ E stängd.
- ▶ tills E ej stängd eller q är tom.
- ▶ Ta $(n, w, d) = (C, A, 8)$ från q .
- ▶ A stängd.
- ▶ tills A ej stängd eller q är tom.

$q = \{ (R, B, 6), (C, A, 8), (G, F, 3) \}$

- ▶ tills q är tom.

- ▶ Klar!

Prims algorithm för minsta uppspännande träd (igen)

- ▶ Välj godtycklig startnod n ur grafen och låt n bli rot i träd
- ▶ Skapa en tom prioritetskö q
- ▶ Upprepa:
  - ▶ Markera n som stängd
  - ▶ För var och en av de öppna grannarna w till n :
    - ▶ Lägg bågen (n, w, d) i prioritetsskön q
  - ▶ Upprepa:
    - ▶ Ta första bågen (n, w, d) ur q
    - ▶ Om destinationsnoden w ej är stängd:
      - ▶ Lägg till bågen (n, w, d) till träd
  - ▶ tills w ej stängd eller q är tom
  - ▶ Låt $n = w$
- ▶ tills q är tom
- ▶ Vad blir komplexiteten?

Prims algorithm, komplexitet

- ▶ Man gör en traversering av grafen, dvs. $O(m) + O(n)$
- ▶ Sen tillkommer köoperationer:
  - ▶ För varje bäge:
    - ▶ Sätt in ett element i prioritetsskön
    - ▶ Inspektera elementet
    - ▶ Ta ut elementet
  - ▶ Komplexitet: $O(m)$ (lista) eller $O(\log m)$ (heap).
- ▶ Totalt: $O(n) + O(m^2)$ eller $O(n) + O(m \log m)$

Fråga

- ▶ Hur fungerar Prims algorithm på en **riktad** graf?
  - ▶ Vi får ett träd som spänner upp noderna "nedströms" startnoden
- ▶ Hur fungerar Prims algorithm på en **icke sammanhängande** graf?
  - ▶ Oriktad graf:
    - ▶ Vi får **ett** träd som spänner upp den sammanhängande komponent som startnoden ingick i
  - ▶ Riktad graf:
    - ▶ Vi får **ett** träd som spänner upp den sammanhängande komponent som är "nedströms" startnoden